

1942 оной таряанай хуряалга ба хүдөө-ажахын продуктуудай бэлэдхэл тухай

Дэбтээжэ хатаахан ургасныгаа 30 процентэ өрөхтэ жэлдэ эд болгожо энэ продукцине 1943 оной августын 15-наа оройтонгүй түрэндэ уялтата ёшоор тушааха тухай Архангельск, Вологодск, Кировск, Молодоск, Новосибирск, Омск ба Иркутск областнуудай, Алтайска ба Красноярска хизаарнууни, Коми ба Удмуртска АССР-эй колхозуудта эршөөрлэ.

Лёной ургасны хэбтээжэ һайн түхөөрөөлгө хэжэ шалаагүй колхозуудта лен-долгундны хүйтэн убан соо дэбтээжэ ябадалы дүрэнөөр хэрэглэхын колхозуудай правленинууды уялгаха.

Воронежско, Курск, Орловско, Пензенско, Рязанско, Саратовско, Тамбовско, Тульско, Сталинградско, Чкаловско, Куйбышевско, Кировско, Молодоско, Челябинско областнуудта, Татарско ба Башкирска АССР-та болон Приволжска хизаарта Омско, Новосибирско областнуудта, Красноярско ба Алтайска хизаарнуудта, Киргизско ба Казакска ССР-тэ, Узбекско ССР-та, Грузинско ба Армьжска ССР болон Краснодарска хизаарта УССР-эй Харьковско ба Ворошиловградско областнуудта

Сахарай свежлэе зөөһөнэй түлөө контрактацино договорой ёшоор үгтэхэ сахары сахарна заводууд болбол хэды шааруун свежлэе зөөжэ асарһанай зэргээр туруулан зөөгшөдтэ сэхэ үгэхэ ёһотой, свежлэ асарһанайн түлөө мүнэн түхөөрине тогтоомод тарифай ёшоор 50 процентэнь мүн э зөөлшөдтэ түлэхэ болон.

12. Сахарай свежлын ургасны поли дээрэ сөрбөлэхэ түсэбны обьектоком, крайисполком ба республикануудай совнаркомундай зүбшөөрлэгшээр 10 хонгой болзор соо тогтоохын СССР-эй Наркомпишпром ба СССР-эй Наркомземдэ даалгата. Энэ түсэбны колхозуудай ашаа шэрэлгын зөбсөгүүдэй хэрэгтэ байһынь хараада ажаа районуд ба колхозуудта хурга тухай обьектоком, крайисполком ба республикануудай совнаркомунд анхара ёһотой.

Поли дээрэ сөрбөлэхэ свежлэе сахарна заводууд тогтоогшон болзор ба тэрэнэй нарын ёшоор зөөжэ байха.

13. Сахарай свежлэе тушааха абаха ба хадагала тухаа бэлэдхэлэй пунктнуудай түхөөрлэе, сахарна заводууд ба пунктнууд дээрэ свежлэе хушлын тулаа шухала хэрэгтэй хушаланууды бэлэдхэлэе, тушаалтын пунктнуудта орохо гараа замьень гуримтай болгохо ба кадрнуудар бүрдүүлэхэ (кагат, чигүүд, тушаал абагшад, шөгүтүршэн) ябадалы августын 25 болтор хангала.

14. Картаабха ба овощь тушааха. Картаабха ба овощь хургаа хүдэлмэрине намарай хүйтэн болжо өхилхэнэ ури дүргэхэ. Картаабха хуряага абагшай бүгдээр түс устасгай газарынь бөрлөхтэй. Удэр соо хахалгалаан картаабхын ургасны төрө үдэртэн хуряага абаха ябадалы хангала.

15. Овощной культурануудай үрһы илалгана һонгино, морковь ба свежлэе хуряага хүдэлмэрине сентябрь соо дүргэлэе, тарыни хатагала, сохихо, сөрбөлэхэ ба бэлэдхэлэй организацинуудта үрһынь тушааха ябадалы хангала.

16. Овощебачева культурануудай үрһе ургуулаха ябадал хангалтагүй байһынь тэмдэгээд, мүнөө жэлдэ овощын үрһэнэй тарилгын хойноһоо һайнаар харуулаха ябадалы хангала, бэлэдхэлэй түсэбны дүргэхээр ба колхозууд өөһлэынгөө аригты хүсэд хангала хэмжээтэйгээр овощной культурануудай үрһы ургуулаха абагшын областной ба хизаарай үйбэдьмүүд ба республикануудай Совнаркомунды уялгаха.

Овощной культурануудай үрһы СССР-эй Наркомземтэй хамта Наркомзагай тогтошон экинвалентны ёшоор овощын оролдо тушаахын колхозуудта эршөөрлэ.

17. 1942 оной августын 1 болтор 4—5 һаа үсөөн бэшэ культуваидлага хэжэ ба үнэлүүрин газарта хлопок тариад районуудта 4-һөө үсөөн бэшэ гүвээгэ котменна алдурга хэжэ.

Хлопатныгые гандуулангүйгээр ба мүн тэршөлэн хэтэрхэй хээр убаалангүйгээр тэршөө бөрхдэ хударь зүбөөр үнэлэхэ ябадалы эмхидхэхэ.

18. Хлопной ургаса хуряагада болбосорһын хүсэд болбосорһой хлопной холмидуулангүй сорт сөөрһөнө ялгаха, амьлар амьларь суглуулаха.

Хлопныгые суглуулаха эхилхэнэ урид хлопок суглуулаха хүдэлмэриде сар зуура хабаануудалгалаан бүхы хүндэтэ заабари түгээжэ танилдуулаха.

Уһалуурин газарта хлопок тариад районуудта намарай пар халаагыне дава сар соонь үнэргэхын зорилгоор ноябрийн 20-һоо хойшо полине гуз-һаньда сөрбөлэхэ: хлопкой ургасны декабрийн 1 хүртэр хүсэд суглуулаха абаха ба шэлэе эшлэхэ болон гуз-һаньда полине сөрбөлэхэ хүдэлмэрине декабрийн 5 хүртэр дүргэхэ.

19. Шаа ургасын хлопок тушаагдаха сар хүртэр бүхы складууд ба байранууд хүсэд зөһагдажэ, сөрбөлгөжэ ба дезинфицилгөжэ дүүрэн байхын тулаа бэлэдхэлэй пунктнууд дээрээ недондой ургасын хлопкой үлөөһынэ заводуудта зөөжэ абагшана хүдэлмэрине сентябрийн 1 хүртэр дүргэхэ.

20. Тамхин болбо хүсэд болбосорһон хойно хуряагдаха абаха ёһотой, зүгөөр хэтэр-

Б. САХАРАЙ СВЕЖЛО ТУШАА

10. Сахарай свежлэе жэлдэ дээрэ малгажа ахилхэ болзорыө Казакска, Киргизска, Омско ба Челябинска областнуудта сентябрийн 5-да; Алтайска, Краснодарска хизаарнуудта ба Узбекско ССР-тэ сентябрийн 15-да СССР-эй бусад районуудта сентябрийн 20-до гэжэ тогтоохо. Сахарай заводу хүдэлмэриже ахалха үедэ төвлөн 5 хонгойһыво бага бэшэ заластай байхаар ба хойшохо сахарна заводуны ямаршы баалгүйгөөр свежлээр хангала байхаар энэ малгалгын хүдэлмэрине эхилхэ.

11. Сахарай свежлэе дорозагдан болзорнуудта малгажа ба зөөжэ дүргэхэ габэл:

Малгалга.	Зөөгтэ.
Октябрьн 20	ноябрьн 10
октябрьн 10	ноябрьн 10
ноябрьн 10	декабрьн 10
ноябрьн 25	декабрьн 25
ноябрьн 5	ноябрьн 25
октябрьн 30	ноябрьн 20

хай удаан байлажа ба ургажэ хүсөөдүй шөбшайланууды суглуулаха болохонгүй гэжэ тогтоохо.

21. Тамхин ба махорын ургасны дорозагдан болзор соо хуряага габэл:

а) махорыне—Омско, Вологодско, Новосибирско ба Иркутска областнуудта, Алтайска ба Красноярска хизаарнуудта, Удмуртска АССР-тэ—сентябрийн 1-һөө оройтонгүй хуряага, тийхэдэ махоры тариад үлгэшэ бүхы районуудта—сентябрийн 15 хүртэр;

б) шара тамхин—Казакска, Узбекско, Киргизско, Талжиנסка ССР-нүдтэ, Сталинградско ба Воронежско областнуудта болон Алтайска хизаарта—сентябрийн 20, Краснодарска хизаар ба Армьжска ССР-тэ—октябрьн 1, Грузинско ба Азербайджанско ССР-тэ—октябрьн 10-һаа оройтонгүй хуряага.

22. Эрхим сортын тамхин ехэ болгохо тушаа хэмжээ ажаа, тамхи ба махоры тушаалтын түсэбны правительстварт тогтоогшон болзор соо дүргэхэ ябадалы хангала.

В. КОК-САГЫЗ ТУШАА

23. Кок-сагызай таряага дээрэ яд хоорондын алдурлагэ ба бутарг бэшэ түгчгыне 4 халаһаа үсөөн бэшэ үнэргэжэ ба кучук хараггүй эшээрүдэ сөрбөлэхэ хажжа, таряа хуряагын үдэһын кок-сагызын таряагын хойноһоо харуулаха ябадалы зөбсөгүүгээр кок-сагызай үрһе ба үндэһэнэй ургасны 1942 ондо эрд дэһэлдэхын СССР-эй Наркомзем ба Наркомпишпром, обьисполком, крайисполком, республикын совнаркомунд, партиан обком ба крайком болон союзна республикануудай компартия ЦК-нүүдэ уялгаха.

24. Кок-сагызай ургаса хуряалгы хаахангагүй октябрьн 5-һаа оройтонгүй дүргэхэ, тийхэдэ Красноярска хизаарта, Новосибирско, Омско, Хойто-Казакстанска, Кустанибско, Свердловско, Челябинско ба Молодоско областнуудта сентябрийн 25-һаа оройтонгүй дүргэхэ.

25. Кок-сагызай ургасын тушаалга ба тэрэнэй тоо бүрдэхэлэе зөвөө бүхэнөөр амьлар амьларын ябуулаха, нэмэлт түлэбэри-шагала ба урмашуулын тулаа үгтэһэн резин нэвэ хэрэгшлүүдэе кок-сагызай таряага дээрэ ажаллагһан колхозинуудай дунда зүбөөр хубааха ябадалы хангала.

26. Кок-сагызын тариад колхозуудта бэлэдхэлэй апаратыне дүтэ болгохын зорилгоор Наркомпишпром болбол бэлэдхэлэй пунктнууды олон болгохо тухай хаража үзэхэ ба мүн тэршөлэн потребкооперационуудар ба бусад бэлэдхэлшээр дамжуулан кок-сагызай үндэһэ ба үрһэ бэлэдхэхэ ябадалы эмхидхэхэ.

Кок-сагызай үндэһэ тушааха абаха тушаа бэлэдхэлэй пунктнууды августын 25 болтор бэлэн болгожо, эдэ пунктнууды кадрнууд дээр, складууд ба шөгүтүршэн хангала.

27. Кок-сагызыне контрактацила тушаа договорнууд болбол хуулын хүсэтэй байта ёһотой гэжэ тогтоохо. Колхозууд контрактацино договорнууд хараалгалаан кок-сагызын продукцине (үлөөһон ба үрһон) бэлэдхэлэй органдуудта тушаагагүй хадаа төрө тушаагшайгүи продукциян цнэ сэнгыне (бэлэдхэлэй сөнөөр) гурбан дахараар түлэхэ ма териальна харюусалгатай байха болон.

III. Таряа сохилго ба шэрэлгэ

1. Таряа хадажа эхилхэнэ хойшо эхэдэ һаа 5 хонгой хойно таряа сохилгыне эхилхэ. Тийхэдэ бухалһань сохихо ябадалы нэн түрүүһын ээлжөөд эмхидхэхэ, молоталжаар сүдхын 20 часлаа багд бэшэ сар соо хүдэлмэригүдтэ хэрэгтэ хангала. Комбайнуудай таряа хуряагдаһаа сүдөө гарамтар полевои ток дээрэ таряа сохилгодо хэрэглэхэ.

2. Комбайнаар хуряаһан таряа тон нарын бүрдхэлэе колхоз ба совхозуудта эмхидхэхэ. Мүн молоталжаар сохихон таряа аабол шөгчхэ, гална Наркомзагай таряа бэлэдхэлгын пунктнуудта ба колхоз совхозой складуудта буулагдалан таряа тон нарын шөгчлэе эмхидхэхэ. Урхуагдалан ургасны харуулаха ба бүрдхэлэ ябадалай түлөө шуурай харюусалгыне бригадануудта бригадиртан, колхозуудта колхозой түрүлгэһа, ферма ба отделениеүүдтэ ферма ба от-

ЭХИН НЮУРАЙ ҮРГЭЛЖЭЛЭЛ

деленинүүдэ дааршадта, совхозуудта совхозой директортэ ба полтотгелэй начальникуудта даалгата.

Сохилгын таряан ток ба поливүүд дээрэ удаан байһанһаа болжо нилээд хээр гэмтэдэг, тиймэ тула совхозуудай директор ба колхозуудай түрүлгэһэнэр энээн тухайа анхаража хандуулаха ёһотой. Ороһо таряа гэмтээхэгүн тулаа комбайнаар хуряаһан ба молоталжаар сөдхлөһон таряа ток дээрэ 10 хонгойгоо дээрэ байгала ябадалы хорго.

3. Шэнэ ба болбосоруулагдан овощь ба картаабха хадагалгыне эмхидхэхэ. Тийхын тулаа хушаата, склад, хранилища, амбарта мешок, овощь дайнаха, дараха ба болбосоруулаха пунктнууды августын 10 хүртэр сүм бэлэдхэхэ.

4. Үрһэтэ ногоо сабһанайнгаа удаа дара тэрэнэ сохихо үрһынь абаад уржшалан сөрбөлэхэ хэрэгтэй. МК—1100 гэжэ молоталжаар сөдхлөһон таряа ток дээрэ сохилгодо төлөнө сүм хэрэглэхын МТС-эй директорнууды уялгаха.

5. Ороһо таряа, картаабха, овощь ба хүдөө-ажахын бусад продуктууды поли дээрэ сөдхлөһон тулаа, хранилищинуудта ба таряа бэлэдхэлгын пунктнуудта ашаа зөөжэ түсхэй бригаданууды эмхидхэхэ, эдэ бригаданууды колхозой правленин члендэ даалгала гэжэ колхозуудай правлени ба совхозуудай директорнуудтэ дуралдха. Хүдөө-ажахын продуктууды поли дээрэ сөдхлөһон дээр бүрхэн даалгараһын ашаа зөөжэ бригадауудта үлгэж байхаар тогтоохо.

6. Хүдөө-ажахын продуктууды шэрэхэ таряа хуряагын хүдэлмэригүдтэ үлгэ колхозуудай фермэүүдтэги бага ашгагтай үнэдыне ба колхозинуудай үсмын мээлэдэ байгаа үнэдыне хэрэглэхээр районуд колхозуудта, обьисполком, крайисполком ба республикын Совнаркомунд районуудта тусхай даалгарагы түгэж уялгагатай.

7. Хүдөө-ажахын хүдэлмэригүдтэ үнаа болон хэрэглэхээр үнэдыне хамтаалгалаһан мал сооһоо ялгажа бургаа, ургаса хуряагын үлгэ хүдөө-ажахын продуктууды шэрэхэ ябадала хэрэглэхээр газаргараалангай ба ашаа зөөжэ бригадануудта бригадиртайн шуурай харюусалга дор тушаалы колхозой түрүлгэһэнэртэ дуралдха. Тийхэдэ үнаа болон ялгажа хэрэгтэ зоотехническо ба ветеринар хүдэлмэригүдтэ хабалуулаха. Газаргараалангай ба ашаа зөөжэ бригадануудай мэдэлдэ үгтэһэн бүхы үнэдыне тэрэ бригадануудта байга эхэнэрүдтэ ба һаа лишадта таряа хуряалгы ба хүдөө-ажахын продуктууды шэрэлгын дүрэтэр даалгата.

Унаа болон хэрэглэхэһэн үнэдыне харуулаха эсүгүнөөр орхило отто болохонгүй.

8. Республикануудай совнаркомоор, обьисполком ба крайисполкомундаар тогтоогшон хада болзор соо хүдөө-ажахын продуктууды гурнээ тушааһан ашаа зөөжэ ябадалы колхоз ба совхозуудта туһаламжа үзүлгэхын тулаа саргай захианууды гүйсөлэхэ хэрэгтэ һаад хэнгүйгээр гороной эми зургаануудай мээлэдэ байгаа автотранспорттын 50 процентэе ажуулын эрхыне обьисполком, крайисполком ба республикын совнаркомундаа олгуулаха.

Автомашинуудай тэрэе шалаһынь сүм хэрэглэхын тулаа ороһото таряа ба хүдөө-ажахын бусад продуктууды шэрэлгээ ябажа байгаа автомашинуудай бортууныне өөлөө үнэдралаха зэргээр автомашинна бүхэнай күвовой хэмжээе өтэ болтохыне МТС ба совхозой директорнуудтэ, колхозуудай түрүлгэһэнэртэ дуралдха.

IV. Колхозуудта таряа хуряалга хэһэн ажалай түлэбэри

1. Таряа хуряалга ба хүдөө-ажахын продуктууды шэрэлгээ хүдэлмэриже ябаһан колхозинууды урмашуулын тулаа ороһото культура, нарын сөөг, картаабха ба овощьнууды гурнээ таряа бэлэдхэлгын пунктнуудта бодооор тушааһан дээрэһын хараалууһан таряа хуряагын ба эдэ культуранууды бэлэдхэлэй түсэбны гүйсөлгөжэ байгаа үе соо ороһото таряанһаа 15 процент, ряснэе 10 процент, нарын сөөгтэ 5 процент, картаабха ба овощьһоо 15 процент аваныне колхозинуудта ба колхозой детерой хэрэглэхүүдтэ таргажа үгэхээр тогтоохо.

Игнэжэ гаргалгалаан ороһото таряан, ряс, нарын сөөг, картаабха ба овощин хатадыне таряа хуряагын үлгэ таряа хуряалга ба бусад таряан ажалай хүдэлмэригүдтэ, мүн тэршөлэн хүдөө-ажахын продуктууды шэрэлгээ колхозинуудтэ хүдэлмэриже олоһон ажалта үзүрүүдтэ хубаарлан үлгэжэ.

Нүгөө хахалгынь жэлэй эхилхэнэ хойшо бүхы хүдэлмэригүдтэ ба таряа хуряалгала ябажа олоһон ажалта үзүрүүдтэнь бүхы колхозинуудта хубаарлаха ба колхозой детерой хэрэглэхэдэ зориулаха.

Таряа хуряалгын урла гэхэй үе соо ажалта үдэрэй минимумыне олоһонгүй ба ургаса хуряалгы үлгэ хүдэтэй бэшэ шалтагаанар хүдөө-ажахын хүдэлмэригүдтэ хабаадаһаагүй колхозинуудта натуральна авасы үлгэхгүй гэжэ колхозуудта дуралдха.

2. Таряа хуряалгын үлгэ бодотго олоһон ажалта үзүрүүдтэнь колхозинуудта авасы үлгэжэ фондвоо дооро дуротгалаан хэмжээн соо ажалта үзүрүүдтэнь натурал түлэбэригүдэ колхозуудай правленинүүдтэ дуралдха гэбэл:

а) Ороһото культура, үрһэтэ ногоо, нарын сөөг, сатарна свежлэе, лен, конопле, кок-сагы ба хаслогһоо бэшэ бусад техническо культуранууды хуряалгата хүдэлмэригүдтэнь түлөө ажалта үдэр бүрдхэн 1,5 килограмм ороһото таряа үлгэжэ.

б) Картаабха ба овощь хуряалгата хүдэлмэригүдтэнь түлөө: Ленинградско, Московско, Калининско, Ярославско, Ивановско, Кировско, Горьковско, Смоленско, Тульская, Рязанско, Орловско областнуудай, мүн Чулыска ба Марийско АССР-эй колхозуудта 5 килограмм хүртэр картаабха гү, али овощь ажалта үдэр бүрдхэнэ түлгэжэ.

Бусад область, хизаар ба республикануудай колхозуудта 3 килограмм хүртэр картаабха гү, али овощь ажалта үдэр бүрдхэнэ түлгэжэ.

Таряа хуряалгын үлгэ ороһото таряа, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

Таряа хуряалгын үлгэ олоһон ажалта үдэрүүдтэ үгтэһэн ороһото таряан, картаабха ба овощинө үдэлхэдэ нога даһын ажалта үдэрүүдтэ хубаарлажа байха.

V. Хүдөө-ажахын продуктууды бэлэдхэлгэ

1. Таряа хуряалгын эхилхэсээр поли ба тогуд дээрэ хуряагдалан таряага эхээр суглуулажа байһыгүдтэ ороһото таряа ба хүдөө-ажахын продуктууды колхозууд ба совхозууд бэлэдхэлгын пункт ба элеваторнуудта шэрэхэ эхилэхэ ёһотой. Ороһото таряа, свежлэе, картаабха, овощь ба техническо культуранууды мореор ба бусад транспортар зөөжэ тушаа 5 үдэрэй даалгараһын колхоз ба совхозуудта үлгэжэ байха гурим тогтоохо. Тийхэдэ эдэ 5 үдэрэй даалгараһын яажа гүйсэлдхэ байһаныне хянажа байха ябадалы хангала.

2. Колхоз ба совхозуудай хүсэ ба зөбсөгүүдээр шийтэй ба нойтон таряа саг болзор соонь хатаха ябадалы эмхидхэхэ. Тийгэхын тулаа урлын колхоз ба совхозуудта байһан сүмилжанууды 1942 оной августын 1 хүртэр зангаһарлаа һэртэн болгохо. Хэрбэ хэрэгтэй болоо һаан шөвө сүмилжанууды баржа, түжшэ ба хүдэлмэригүдтэ сөөр хангала.

3. Үрһэтэ ба малай тэжээлд гэжэ колхоз ба совхозуудай гурнээ урһаар абаһан таряа, мүн тэршөлэн уялтата тушаалгын талаар ба МТС-эй хэһэн хүдэлмэригүн түлөө түлэхэ натуроплатын талаар байһан урда жэлүүдтэһын үрне түрүүһын ээлжөөдө тушаагдаһан ороһото таряан, тоһото культура ба картаабхаһаа нохажэ абаха гэжэ тогтоохо.

4. МТС-эй хэһэн хүдэлмэригүн түлөө түлэхэ натуроплатын гаргалгыне тулаа ургасын хэмжэенэй рясрета колхозууды хабалуулаха тухай хүдэлмэригүдтэ Уполномоченства область, хизаар ба республикын советтэ ба партиан организацинууд али болохо туһаламжа үлгэхэ ёһотой. Тийхэдэ колхозуудай таряанай ургасны зорюута багалдаха мэтгын гурнээ таряа ябадалай таряа һаа тэршөлэн эрд шангаар болжолаха, ушарьһы, тэрэн дээрһын натуроплатын хэмжээн эдэ даһан дошоо орохо болон.

5. Колхозууды ургасын талаар тиймэ рясрета хабалуулаха гэһэн мээсэһыне Наркомзагай уполномоченство абаһанһаа хойшо недеһинэ удаан бэшэ болзор соо МТС-удай хэһэн хүдэлмэригүн түлөө түлэхэ сөдүүдэе колхозуудта үлгүлэхэ ябадалы хангала. Таряа хадаһан, комбайнаар хуряаһан, ороһо сөрбөлхөн ба трактороор таряа зөөһөн хүдэлмэригүдтэ түлөө сөдүүдэе МТС-уд хадаа тэдэ хүдэлмэригүдтэ дүргэһинэ хойшо нэгэ недеһин болзор соо колхозуудта үлгэхэ ёһотой.

МТС-эй хэһэн хүдэлмэригүн түлөө натуроплатын зүбөөр тооложо гаргала тушаа, тогтоогшон сүм болзор соо колхозуудта сөдүүдэе үлгэхэ тушаа, эдэ сөдүүдтэ ёшоор ороһото ба бусад культуранууды колхозуудай тушааха тушаа МТС-эй директор ба полтотгелэй начальникууд гурнээ урла бөөр харюусалга байха гэжэ тэдэнэ уршалан мэдүүлэхэ.

Хэһэн хүдэлмэригүдтэнь түлөө колхозуудтай МТС-эй хэһэн натуральна ба мүнэн тоо соон сар болзор соонь хаяжа байха ябадалы СССР-эй Наркомзем хангала ёһотой.

6. Нарын сөөг, ороһото таряа ба бусад культуранууды колхозуудай гурнээ тушааха ба таряа сохилгодо бэшэ ондоо хүдэлмэригүдтэ хэһэнэй түлөө МТС-тэ натуроплат түлэхэ ябадал, мүн тэршөлэн колхозинуудтай ба урлын ажалтанай эгшөө уялтата тушааһанууды олгуулаха ябадал болбол МТС-удтэ хүдэлмэригүн түлөө сөдүүдтэ ба уялтата ёшоор тушаалгын мээсэһынүүд соо заагдалан культурануударын тон нарын түлгэһэнэжэ байха ёһотой гэжэ тогтоохо.

Пшеница ба ряс, бөвөө культура, гречиха, шари буза ба рожь гэжэ мэтэ таряанууды уялтата ёшоор тушааха мэдэсэл ба МТС-эй хэһэн хүдэлмэригүн түлөө үлгэһэн сөд соо эдэ культуранууды илгабарлан заагдалан мэдүүлэхэ.

Хэһэн хүдэлмэригүдтэнь түлөө колхозуудтай МТС-эй хэһэн натуральна ба мүнэн тоо соон сар болзор соонь хаяжа байха ябадалы СССР-эй Наркомзем хангала ёһотой.

6. Нарын сөөг, ороһото таряа ба бусад культуранууды колхозуудай гурнээ тушааха ба таряа сохилгодо бэшэ ондоо хүдэлмэригүдтэ хэһэнэй түлөө МТС-тэ натуроплат түлэхэ ябадал, мүн тэршөлэн колхозинуудтай ба урлын ажалтанай эгшөө уялтата тушааһанууды олгуулаха ябадал болбол МТС-удтэ хүдэлмэригүн түлөө сөдүүдтэ ба уялтата ёшоор тушаалгын мээсэһынүүд соо заагдалан культурануударын тон нарын түлгэһэнэжэ байха ёһотой гэжэ тогтоохо.

Пшеница ба ряс, бөвөө культура, гречиха, шари буза ба рожь гэжэ мэтэ таряанууды уялтата ёшоор тушааха мэдэсэл ба МТС-эй хэһэн хүдэлмэригүн түлөө үлгэһэн сөд соо эдэ культуранууды